Kinderorthopedie

Gipsbroek bij uw kind; informatie voor ouders

Deze tekst geeft u informatie over het gebruik van een gipsbroek bij kinderen. We leggen uit wat een gipsbroek is en geven tips voor de verzorging van uw kind.

Wat is een gipsbroek?

Een gipsbroek is een rondom het onderlichaam aangelegd verband van gips of sneldrogend lichtgewicht kunststof. De gipsbroek zit meestal vanaf de taille tot aan de enkels en heeft een uitsparing in het kruis. Soms wordt gekozen voor een enkele pijp of een korte pijp. Onder de gipsbroek zit een gewatteerde katoenen maillot om de huid te beschermen.

Foto: Amsterdam UMC

Voor de stevigheid plaatsen we soms een stok tussen de pijpen van de gipsbroek. Deze stok is niet bedoeld om uw kind aan op te tillen. Een gipsbroek leggen we aan voor een periode van zes weken tot drie maanden.

Tips voor de verzorging van het gips

- Verschoon regelmatig de luiers.
- Nat geworden gips droogt u met de föhn (niet te heet) of met papieren zakdoekjes. Vergeet niet om de zakdoekjes daarna weer te verwijderen.
- Vies gips reinigt u met weinig water en droogt u met de föhn.
- Als het gips gaat kruimelen of slijten vraagt u aan de medewerker van de gipskamer een stuk schuimrubber of vilt met plaklaag. Hiermee kunt u thuis scherpe randen afplakken. De randen van het gips kunt u afplakken met een deel van een inlegkruisje of een breed stuk leukoplast.
- Bij ontlasting of diarree kunt u met in olie gedrenkte wegwerpdoekjes tussen het gips en de huid vegen. Wanneer het echt niet schoon is te krijgen neem dan contact op met de gipskamer, telefoonnummer: 020 – 566 22 96

Controleert u regelmatig:

- of het gips niet te strak zit en niet knelt;
- of de tenen mooi roze zijn;
- of de voetjes niet te koud of te warm zijn;
- of de tenen kunnen bewegen;
- of de tenen niet dikker worden;
- of uw kind goed recht in het gips blijft liggen; en/of
- er geen scherpe randjes aan het gips zitten.

Denkt u dat er iets niet goed is of twijfelt u daarover, neem dan contact op met de gipskamer van locatie AMC. Het telefoonnummer is: 020 – 566 22 96

Tips voor de verzorging van uw kind

Krampjes

Hoe jonger een kind, hoe minder last het lijkt te hebben van het gips. Een uitzondering kan hierop zijn wanneer een baby last heeft van krampjes. Het gips belemmert immers het optrekken van de beentjes. Daarom raden wij u aan om na het voeden wat langer de tijd te nemen om uw kind te laten boeren. Wanneer de krampen een probleem worden, neemt u dan contact op met de arts voor medicijnen.

Bewegelijkheid

Na verloop van tijd kan een kind in een gipsbroek zich vaak omrollen. In buikligging kan het proberen te ‘tijgeren’. Bij uitzondering gaat een kind soms staan in een gipsbroek, maar dit mag u niet stimuleren door het kind bijvoorbeeld zelf rechtop te zetten.

Tillen

Een kind met een gipsbroek mag nooit alleen onder de oksels worden opgetild. U moet het onderlichaam altijd ondersteunen. Een kind in een gipsbroek is zwaar en moeilijk te tillen. Om rugklachten bij uzelf te voorkomen is een goede werk- en tilhoogte belangrijk. Maak de commode of aankleedtafel zo hoog mogelijk en verhoog ook de bed- en boxbodem.

Rugligging/op schoot

Wanneer uw kind op de rug ligt, legt u dan een kussen of handdoekrol onder de beentjes. Hierdoor heeft uw kind minder last van druk van het gips in de rug. Ook zwelling van de voetjes wordt zo voorkomen, omdat de beentjes hoger liggen. U mag uw kind gerust op schoot nemen, tenzij de behandelend arts dit nadrukkelijk afwijst.

De luier

We raden u aan de luier in de gipsbroek aan te leggen. Dit voorkomt dat het gips nat en vies wordt door urine en ontlasting. De gipsbroek moet daarvoor voldoende ruimte geven. De luiermaat is afhankelijk van de grootte van uw kind en de afmeting van de opening in het gips. Maakt u gebruik van bijvoorbeeld een platte houten spatel om de luier goed onder het gips te krijgen. Peuters plassen meer dan baby's. Als ze nog niet zindelijk zijn, is het daarom moeilijk het gips droog en schoon te houden. Verschoon uw kind regelmatig.

Drukplekken

Op de billen, de onderrug en de stuit kunnen drukplekken ontstaan. Dit voorkomt u door de huid met een uitgeknepen washand en koud water te wassen, het liefst zonder zeep. Daarna kunt u de huid goed insmeren met babyzalf. Ook is het goed om uw kind afwisselend op de buik en de rug te leggen.

Wassen (haren wassen)
Een kind met een gipsbroek kan niet in bad of onder de douche. U kunt uw kind wel met een washand wassen. Gebruik niet te veel water zodat het gips niet nat kan worden. Gebruik weinig zeep omdat het moeilijk is met een washand alle zeepresten goed te verwijderen. Om nat worden van het gips te voorkomen, kunt u het gips bedekken met plastic.
Wanneer u thuis de haren wast, gaat dit het makkelijkst wanneer u uw kind laat liggen op het aanrecht in de keuken. Let op dat uw kind niet kan vallen! Kinderen zijn niet dol op wassen van de haren. Omdat uw kind het contact met water niet meer gewend is, helpt het als u het eerst met de handjes in het water laat spelen.

Broeken
Een kind in een gipsbroek kan geen gewone broeken dragen. Deze kunnen op maat worden gemaakt/vermaakt, met een sluiting in de zijnaad of met binnenbeensluiting. Ook kunt u gebruik maken van een grotere maat broek. In de winter is het voor kinderen met een gipsbroek prettig om te grote sokken over de voetjes te dragen.

Voeding
Kinderen in een gipsbroek hebben minder beweging dan normaal. Ze hebben daarom ook minder calorieën nodig. Geef uw kind verspreid over de dag kleinere porties eten. Geeft u geen voedingsmiddelen die extra gasvorming in de darmen veroorzaken zoals uien, bonen en erwten.

Spelen
Kinderen gaan graag op ontdekkingstocht. Een rola of buikkarretje is hiervoor een handig hulpmiddel. Vooral voor kinderen vanaf negen maanden, de leeftijd waarop veel kinderen gaan kruipen. Een rola is gemakkelijk zelf te maken. Maak onder een plank, die bekleed is met stof en een zachte (schuimrubber) onderlaag, 3 zwenkwieltjes. De plank stemt u af op de grootte van uw kind in het gips, zodat het erop kan liggen en zich op de buik kan voortbewegen. Zorg voor ruimte om het hoofdje op te leggen. Maak het kind met riempjes of klittenbandjes vast om te voorkomen dat het van de rola afglijdt.
Op een vloerkleed of op het gras kan een kind buiten op de buik op de grond spelen. Naast een andere kijk op de omgeving is het ook een oefening voor de rugspieren.

Slapen
Bij oudere kinderen met een gipsbroek ontstaan soms andere slaapgewoonten. Ze kunnen bijvoorbeeld korter gaan slapen. Kramp, jeuk en het onvermogen om te kunnen draaien zorgen soms voor verstoorde nachten. Hieronder geven wij u enkele tips voor het slapen:
- Met kussens kunt u een comfortabele houding voor uw kind bewerkstelligen.
- Sommige kinderen worden huilend wakker. Meestal hebben ze dan kramp. Masseren van de enkels en voeten kan helpen.
- Een kind in een gipsbroek heeft het vaak snel warm. Denk daaraan bij het toedekken van uw kind.

Het vervoer
Hoe u uw kind kan vervoeren is afhankelijk van de breedte van de gipsbroek en de grootte van uw kind. Het vervoer kan plaats vinden in een:
- gewone kinderwagen (eventueel opgevuld met kussens, zodat uw kind bovenop de bak ligt;
- tweelingkinderwagen (max. 58 cm breed);
- tweelingwandelwagen (zitjes naast elkaar);
- op maat gemaakte bak op een kinderwagenonderstel; bruikbaar tot de leeftijd van ongeveer twee jaar. Deze kan ook gebruikt worden voor vervoer in de auto (schuin) op de achterbank,

eventueel ondersteund tussen voor- en achterbank. Uw kind moet dan in een autogordel of tuigje;
- babyzitje opgevuld met kussens;
- bolderkar voor grotere kinderen of kinderen met breed gips.

Houdt u rekening met de veiligheid!

Autostoel

Zit uw kind in een autostoel groep 0/1 (tot 18kg), dan kan het zijn dat uw kind hier niet inpast vanwege de diepe zit en/of dat de reguliere gespen niet meer dicht kunnen. Een optie kan dan zijn om een tweedehands autostoel te kopen en hiervan de zijkanten weg te zagen, zodat het gips aan de zijkant buiten de stoel past. Check wel of de gespen voldoende lang zijn.
Er zijn speciale autostoelen te koop/te huur bij bijvoorbeeld Maxi-Cosi. Check bij uw zorgverzekering of vergoeding mogelijk is. Speciale (bredere) kinderstoelen zijn:

- Recaro Young Sport autostoel B&S voor hulpmiddelen mobiliteit.
- Maxi-Cosi voor het huren van een Maxi Cosi voor kinderen met heupdysplasie.

Een kind dat in een autostoel groep 2/3 zit (15 - 36kg) heeft mogelijk al voldoende aan wat dekens in de zitting. Zodra het gips over de zijkanten kan vallen is het goed. Dan kan uw kind met de gewone gordel worden vastgezet (denk wel aan het afstellen van de hoofdsteun, omdat uw kind nu hoger zit).
Mochten beide bovengenoemde voorbeelden niet kunnen, doordat er een stabiliteitsstok tussen beide beentjes zit of om andere redenen, dan kan één van de ouders op de achterbank plaatsnemen met de gordel om en het kind op schoot nemen. Hiervoor is een vrijstelling aangevraagd bij het RDW om mogelijke bekeuringen en/of problemen bij een verzekeraar te voorkomen.

Wilt u meer informatie?

Voor meer informatie over kinderen met een aangeboren heupafwijking kunt u terecht bij:
Vereniging Aangeboren Heupafwijkingen
Postbus 1143, 3860 BC Nijkerk
Telefoonnummer 033 – 247 14 64
Website www.heupafwijkingen.nl
E-mailadres info@heupafwijkingen.nl
U kunt bij deze vereniging een uitgebreide brochure bestellen over de gipsbroek. De brochure is te bekijken in de Emma Infotheek Emma infotheek - Emma kinderziekenhuis | Amsterdam UMC